

dajniki poslati v dvajsetih dneh potem, ko so se prejemi izplačali. Državni hipotekarni banki, drugače pa plačati od njih po preteku tega roka 6% obresti v korist sklada. Vsled tega se bodo vsem tem upokojencem odtegnili prispevki za pokojninski sklad za mesec aprila, maj in junij 1931. Naenkrat od pokojninskih prejemkov za junij 1931, v bodoče se bodo pa odtegovali redno mesečno. Za naknadna vplačila prispevkov v uradniški pokojninski sklad za čas od upokojitve do dne, ko stopi ta zakon v veljavo, bo pa predpisal natančneje odredbe minister za finance s posebno uredbo, o kateri bodo upokojenci obveščeni pravočasno. — Finančna direkcija, odsek za računovodstvo: Paternoster m. p. št. 60, 138/16.861/2 od 19. maja 1931.

— Izpraznjene in razpoložljive učiteljske službe na osnovnih šolah. Izkaz služb, pri običnem z odlokom kraljevske banske uprave Dravske banovine IV. No. 5696/45 z dne 22. aprila 1931, se dopolnjuje in se razpisuje po ležbe za objavljenih se naslednje službe: Na Zidanem mostu, srez Laško: služba šolskega upravitelja.

V Radencih, srez Ljutomer: služba šolskega upravitelja in ena služba za učiteljico (poleg 2 služb za učiteljico).

Prošnje za te službe je prav tako vložiti do dne 10. junija 1931.

Po odredbi bana, banski prosvetni inšpektor: zanj A. Rape.

— Učiteljsko litjskega sreza! Javite vsak svojo udeležbo za zborovanje 6. junija v Šmartnem tovarišu Kovačiču zaradi kosila. Tajnica.

— † Jelica Vuk-Sadarjeva. V četrtek 28. maja je v ljubljanski bolnici preminula tovarišica Jelica Vuk-Sadarjeva, učiteljica na Vrhniki, soproga tov. Slavka Vuka. Vsem prizadetim naše iskreno sožalje!

Naša gospodarska organizacija.

OBČNI ZBOR »UČITELJSKEGA ZDRAVILISKEGA DOMA V ROGAŠKI SLATINI«, r. z. z. o. z.

XI redni občni zbor »Učiteljskega zdraviliskega doma v Rogoški Slatini«, r. z. z. o. z. se je vršil dne 25. marca t. l. v mestni deški osnovni šoli v Celju. Iz poročila načelnstva o poslovanju zadruge v letu 1930. se povzame, da je ostalo število članov neizpremenjeno — 171 —, ker so pristopili in odstopili po trije zadržniki. Zaradi likvidacije Zadrugne zveze v Celju je pristopila zadruga k Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani, ki je izvršila v decembru redno revizijo zadruge. Revizijsko poročilo konstatira in poudarja dobro in racionalno gospodarstvo pri zadrugi, kajti račun izgube in dobička izkazuje kljub stroškom za razna popravila (4742 Din), nasad sadnih drevesec in nabavo umetnih gnojil (82950 Din), nakup inventarja (40100 Din), plačila obresti (159270 Din) in davka (733 Din) ter odpisu vrednosti perila (15%), pohištva (10%) in nepremičnin (2%) v skupnem znesku 371516 Din, še 64849 Din čistega dobička.

Denarni promet zadruge je znašal 58 54050 Din.

Bilanca za 1930. l. izkazuje:

Aktiva:	
Vrednost perila	8.78573 Din
vrednost pohištva	8.35087 „
vrednost nepremičnin	60.60704 „
naložen denar	2.95055 „
poštena hranilnica	40595 „
deleži pri Zvezi slovenskih zadrug	300— „
skupaj	81.40014 Din

Pasiva:	
Deleži	47.575— Din
izposojila	20.000— „
rezervni sklad	13.17665 „
čisti dobiček	64849 „
skupaj	81.40014 Din

Glede na to, da se obračajo nekateri člani ponovno na vodstvo zadruge za izplačilo deležnih obresti, se opozarja vse članstvo na dobočbo pravil, da se deleži ne obrestujejo in ne dajejo članom načelnstva in nad-

zorstva nikake nagrade, ker je to zakonit predpogoj za oproščenje plačila taks in družbenega davka.

Zadržniki, ki posejajo zdravilišče v glavni sezoni — od 15. junija do 31. avgusta — naj se v svrhu plačila samo polovične zdraviliščne in godbene takse, izkažejo pri ravnateljstvu s svojo zadržno izkaznico.

—g Učiteljskemu domu v Mariboru je zložil dar 100 Din ožji krog tovarišev(ice) v spomin na proslavo godu in osemdesetletnice zaslužnega tovariša Antona Farčnika na Teznu.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh prejmete položnice za nakazilo članskega prispevka za 240. do 242. smrtni slučaj v znesku 16 Din za samske, za zakonske pare pa 31 Din. Zamudnikom sem prišel k temu znesku se prejšnji zaostanek. Društvena uprava prosi vse člane, da takoj nakažete predpisane zneske. Za zadnje tri smrtni slučaje se je izplačalo dedičem na posmrtnih znesek 38.065 Din. Danes ima U. S. 2543 članov. Današnja posmrtnina je 12.715 Din. Priglasite se za sprejem v društvo, sprejemne pristojbine znašajo od 27 do 76 Din.

Učiteljski pravnik.

—§ »Prosim za pojasnilo, eventualno v »Tovarišu«, ali se še lahko prosi za priznanje kontraktualnih let v položajno plačo.«

Odgovor: Ker je čl. 166. zakona o narodnih šolah ukinjen s § 292. uradniškega zakona, so take prošnje brezpredmetne.

Osebnostne zadeve.

—i Napredovali so v marcu 1931. v II./3. skupino: Rožaj Marija, učiteljica v Šmartnem; Pohar Sonja, učiteljica v Marenbergu; Kranjc Giza, učiteljica v Dobrovniku; v II./4. skupino: Jezeršek Franciška, učiteljica v Voklem; Grošelj Marija, učiteljica v Marenbergu; Lang Hil-da, učiteljica v St. Janžu; Čadež Marija, učiteljica v Mokronogu; Trtnik Vekoslav, učiteljica v Kopanju; Jureš S. Efozina v Topolščici; Gruden Marija, učiteljica pri Sv. Barbari; Golobič Marta, učiteljica v Cezanjevcih; Prelog Avgust, učitelj v Dor-novi. — Kakor smo poučeni, se obrazci za preveščbo uradno popravijo in zato ni treba pošiljati novih niti zadevnih poročil.

Pokret učiteljic.

Na sestanku »Društva učiteljic« dne 8. marca 1931. so se izrazile učiteljice o potrebi boljšega, zlasti podeželskim razmeram bolj primerne učnega načrta za ženska ročna dela.

Zato se je na pobudo nekaterih tovarišic v nedeljo dne 17. maja t. l. v Ljubljani sestala skupina članic iz raznih tipov šol, ki je sestavila nov načrt, katerega spodaj priobčujemo — z željo, da ga tovarišice natančno preučijo in nam pošljejo svoje eventualne izboljševalne predloge in to najkasneje do 10. junija 1931.

1. šolsko leto: Šivanje: Razni enostavni vbodi na debel papir ali na debelo blago. Uporaba na praktičnih predmetih. Prišivanje gumbov. Enostavno mašenje na krpah.

Kvačkanje: Ovijanje prejice na prst; povlačenje prejice s kvačko; verižna, gosta (nizka) in visoka petlja (enkrat ovita — stebriček). Uporaba na predmetih. Materijal bel in debel.

Opomba: Pletenje naj odpade, ker je težje in v zdravstvenem oziru neprimerno, ker prehitro utruja živce; hkrati je dolgočasno. Šivanje je samo nadaljevanje dela, s katerim se bavi otrok že v predšolski dobi.

2. šolsko leto: Šivanje: na debelem materialu za barvasto prejico, in sicer: redki šiv (prednji vbod), stični vbod, zadnji vbod, stranski vbod (obrobni vbod) — obzankanje. Uporaba na predmetih. Enostavno mašenje perila.

Kvačkanje: Dvakrat ovita petlja in luknjice. Lahek vložek ali čipke.

Pletenje: Osnutek, desna in leva petlja, skrajna petlja. Uporaba: n. pr. umivalna krpa.

LISTEK

O Mihovi smoli.

Nikoli, nikdar in nobeden ni imel take smole kot tovariš Miha. Kjerkoli je bil in kamorkoli se je obrnil, ga je smola zatekla. Najhujše ga je zatekla v aprilu, ko ga je zakon »zatekel« v nepravem položaju.

Sploh je imel Miha z zatekanjem veliko smolo.

Ko je prvo leto služil, se je bil k njemu zatekel od nekega lep kužek. Negoval ga je, skrbel zanj — po osmih dneh pa se je moral zagovarjati na sodišču zaradi ščetenja. Kužkov gospodar ga je bil obsodil tatvine.

Tik pred poroko mu je lice tako zateklo zaradi zoba, da je moral takoj po poroki k zobozdravniku. In ker se je zatekel k napačnemu zobozdravniku, ki mu je izruval zdrav zob namesto bolnega, je vso poročno noč tulil in hodil po sobi gori in doli.

Ko se mu je pozneje rodil prvi otrok, in ni bilo v hiši dovolj sredstev za novega zemljana, se je zatekel k posojilnici in iskal po-

moči Dali so mu jo. Ali ko je menica zatekla, so ga rubili in se je komaj izmotal.

Otroci so mu rasli in se množili. Ali sam ni vedel kdaj in kako. Nenadoma so mu bili zreli za srednjo šolo. Miha je prošil za premešitev v mesto. In ker je slišal in videl, da je tako običajno, se je odločil, da se gre priporočiti. Zatekel se je v sili k stranki, ki je bila na krmilu. Ali komaj se je vrnil pohi nad in obljub, je izvedel, da se je napak zatekel, ker je ta stranka čez noč izgubila krmilo in je v zela vajeti v roko nasprotna stranka. Zatekel se je k tej. Ali še preden mu je mogla pomagati, je že odložila vodstvo in ga prepustila spet prvi. Ta pa mu je sedaj zamerila, da se je bil zatekel k nasprotnikom.

Miha tega ne more razumeti, kajti on je dober človek. Če se kdo k njemu zateče, ga pogosti in mu pomaga, če le more. Ali tudi s tem ima slabe izkušnje. Zadnjič se je k njemu zatekel brezposeln človek. Postregel mu je in ga prenočil. Druga dne pa ga je zatekel, ko je silil v ženo. Sicer je bil že dostikrat zatekel tatu, da mu je na vrtu zelje kradel; ali kaj takega pa še ne, da bi se bil kdo tako nevhvaležno zatekal v tuje pravice! J. Ribičič.

3. šolsko leto: Šivanje: a) Križni vbod na debelem blagu. Uporaba: torbica, prtiček, blazina za šivanje itd. b) Obrobjanje robca s stranskim vbodom, živ rob.

Kvačkanje: Obrobjanje robcev — težji vzorci.

Pletenje: Naroke in kratke otroške nogavice

4. šolsko leto: Šivanje: Prevleka za blazino s kvačkanim vložkom in zaznamovanje. Zankanje: zobci z debelo prejico. Nadaljevanje krpanja — vstavljanje krp.

Kvačkanje: Praktična uporaba.

Pletenje: Praktična uporaba.

5. šolsko leto: Šivanje: a) srajca z zankanjem in preprostim vezanjem; b) robec z živim robom.

Pletenje: 1. Moška nogavica ali ženska nogavica. 2. Poljuben drug predmet. 3. Podpletanje in mašenje.

Kvačkanje: Praktična uporaba.

6. šolsko leto: Šivanje: Dekliško perilo z vezanjem in všivanjem vložkov.

Pletenje: Praktični predmeti. Podpletanje in mašenje.

7. šolsko leto: Šivanje: Risanje in pri-krojevanje ženske srajce in hlače. Šivanje in vezanje poljubnega dekliškega perila.

8. šolsko leto: Šivanje: enostavnih oblek (event. z narodnimi motivi). Predelovanje in popravljanje oblek.

A. Celnar, tajnica.

Počitniški tečaji za učiteljstvo.

Telovadni tečaj. Kr. banska uprava priredi v letošnjih počitnicah enomesečni telovadni tečaj za učiteljstvo osnovnih šol. Ker je pomanjkanje vadiateljev v Sokolskih društvih, kljub temu, da se udeležuje v njih učiteljstvo polnoštevilno, še precejšnje, se bo vršil ta tečaj specijelno za učiteljstvo, saj je ono v prvi vrsti poklicano, da vadi deco. Snov tečaja je predvsem praktična, tako da bodo absolventi(inje) nedvomno lahko vodili samostojne oddelke dece. — S tem bo ustrezno predvsem Sokolskim društvom, na drugi strani pa onim tovarišem in tovarišicam, ki že sedaj vadijo v Sokolu oddelke pa sami čutijo, da imajo premalo priloge, odnosno poznajo premalo praktične vadbene snovi. Tečaj se bo vršil v mesecu avgustu. Kraj še ni določen, v poštevi prihaja Ljubljana in Maribor. Če bo število pri-glašencev veliko, se bo tečaj delil v dva, prvi za moške, drugi za ženske kategorije. V vsakem slučaju bo število udeležencev omejeno na 40 slušateljev. Opozorjamo vse one, ki se nameravajo udeležiti tega tečaja, da se pravočasno javijo, takoj ko bodo razpisi prišli na šole!

Stanovska organizacija UJU iz društev:

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA BREZISKI SREZ bo zborovalo dne 6. junija 1931. ob 9. uri v Sokolskem domu v Sevnici. Poleg drugih točk je na vzporedni tudi zadnjič odpadlo predavanje tov. Iv. Lavrenčiča o moderni metodici telovadbe v zvezi s praktičnim poizkusom. Polnoštevilno udeležbo pričakuje odbor.

— SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO LJUTOMER bo zborovalo dne 6. junija 1931. v Stogovcih. Na dnevnem redu je tudi nadaljevanje predavanja tov. Lubeja o zakonu biologije ter poročilo o seji širjega sosveta v Mariboru. Pričetek zborovanja je ob 11. uri. Pri vlaku v Gornji Radgoni čaka ob 10. uri avtobus. Glede kosila javite udeležbo tov. Resmanu do 1. junija. Vsak prijaviteljec je potem seveda za kosilo obvezan.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SVE-TOLNARTSKI OKRAJ bo zborovalo dne 6. junija t. l. skupno z mariborskimi učiteljskim društvom na Močni pri g. županu Škerju. Pred skupnim zborovanjem točno ob 9. uri zboruje svetolenartsko učiteljsko društvo samo zase v svrhu obravnave internih zadev. V ostalem, zlasti glede prijave za udeležbo ter petja se naj ravnajo tovarišice in tovariši po vabilu mariborskega učiteljskega društva, priobčenega v »Učit. Tovarišu« z dne 21. maja 1931. Pričakujemo polnoštevilno udeležbo ter upamo, da bomo na tem zborovanju videli tudi tiste številne tovarišice(ice) našega društva, kateri se letos še niso udeležili nobenega zborovanja. Nadalje prosimo tovarišice in tovariše, da takoj izpolnijo statistične tabele o izvenšolskem delu ter jih pošljejo po svojih upraviteljskih referentu tov. Štuhcu.

— KRŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto 6. junija t. l. v Mokronogu. Začetek ob 9. uri dopoldne. Na dnevnem redu je risanje v III. razredu (tov. Stiplovšek Fr.) in razgovor o reformni šoli. Zadržani tovarišice(ice) naj prijavijo tovarišu predsedniku vzrok neudeležbe.

— LOGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto dne 6. junija 1931. v osnovni šoli v Dolnjem Logatcu. Pričetek ob 8. uri. Ker je to zborovanje zadnje v tem šolskem letu, pričakujemo polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

— RADOVLJSKO UČIT. DRUŠTVO bo zborovalo v ponedeljek 8. junija takoj po prihodu dopoldanskega vlaka v poslopju osnovne šole v Kranjski gori. Poleg običajnega dnevnega reda so predavanja v smislu sklepov zadnjega zborovanja. Zaradi obeda prosimo prijave na tov. Knapa v Kranjski

Slike

z Jadrana in Primorja

12 slik Dalmacije in Primorja v barvotisku po originalih prof. Crnčiča, Kovačevića in Krušlina.

(Z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 35 637/25 in O. N. br. 24.398/30 odobrena kot pomožna učila pri zemljepisnem pouku.)

Znižana cena za vso zbirko 296— Din.

Okrasite s temi slikami šolske prostore! Zbujajte z njimi zanimanje in navdušenje do našega morja! — Velikost vsake slike 45 × 50 cm. Oprema odgovarja potrebi.

Naročila sprejema in izvršuje takoj

Knjigarna

Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

gori. Ker je to zadnje zborovanje v tem poslovnem letu, pričakujemo polnoštevilno udeležbo. — Za odbor: Schiffrer Egidij, t. č. predsednik, Skender Oton, t. č. tajnik.

— SREZKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBLJANSKO OKOLICO, zahodni del bo zborovalo dne 6. junija t. l. ob 19. uri v Ljubljani v običajnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo namestnika o seji širjega sosveta. 3. Volitev delegatov za državno in pokrajinsko skupščino. 4. Predavanje 5. Slučajnosti.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ DOLNJA LENDAVA je imelo občni zbor dne 25. aprila t. l. v Turnišču. Navzočih od 78 članov 56.

Tov. predsednik Peternel je uvodoma pozdravil zborovalce se spomnil umrle tovarišice Pavle Hribarjeve ter prešel na dnevni red.

Namestnik tajnika tov. Izidor Horvat je prečital zapisnik zadnjega izrednega občnega zbora, ki ga navzoči odobro. Na zahtevu je še prečital zapisnik zborovanja, h kateremu tov. Kokoč kot pripombo kritizira spored zadnjega zborovanja, ki se mu je videlo podpoprečno ter zahteva od odbora, da dá več impulza in vsebine našim skupnim zborovanjem.

Po prečitaniu dopisov slede poročila odbornikov in odsekov. Mesto odsotnega tajnika poda poročilo o delovanju odbora in odsekov tov. Horvat Izidor. Članstvo vzame poročilo na znanje.

Tov. blagajnik poda poročilo, iz katerega je razvidno, da članstvo neredno plačuje članarino ter opozarja na sklep društva, ki govori o izterjanju članarine potom sodišča.

Tov. Drekona poda poročilo o delovanju izvenšolskega odseka, ki je imel 2 seji in 2 predavanja (tov. Tivadar in Pavlinčeva).

Tov. Kokoč poroča za knjižnični odsek o prirastku znanstvenih knjig. Članstvo ga pa naprosi, da odsek razpošlje na vse šole seznam učiteljske knjižnice.

Domoznanstveni odsek ni deloval zaradi prenehanja funkcionarjev. Delovali so le posamezniki, kakor n. pr. tov. Horvat Izidor, ki prevaja zgodovinske doneske iz madžarščine.

Temu je sledila volitev novega odbora, v katerega so bili izvoljeni: Peternel, Drekona, Preininger, Horvat Izidor, Horvat Janko, Gumilar in Kokoč, ter namestniki: Pavlinčeva, Sreš, Tivadar. Ker oba tovariša Horvata nista sprejela funkcij, zato sta stopila na njih mesti tov. Nerima in Skrabar.

Na sporedu sta bila dva referata. Tov. Gumilar je govoril o aktualni temi kako je tukajšnjemu učitelju vzgajati Prekmurca za dobrega državljana in narodnjaka. Kljub izčrpnosti obravnave je predavanje vzbudilo še druga mnenja. K debati so se oglasili tov. Drekona, Horvat Iz., Kokoč in Šinigoj.

Tov. Kokoč pa je referiral o kulturni orientaciji kot središču učiteljeve osebnosti. Odbor ga je naprosil za priobčitev v »Potniku«.

Slučajnosti. Naše društvo se zahvaljuje g. župniku Fafliku, ki se je zavzel za celokupni učiteljski stan ob priliki kritike po banskih svetnikih.

Tov. Horvat Ivo je pozval člane k pristopu v CMD, tov. Drekona pa je stavil predloge za izvenšolsko delovanje.

Članstvo je dalje naprosilo tov. predsednika za izposlovanje lažjih iger, ki bi jih naj deca izvajala ob priliki mladinskega dne.

Mnogi tovariši so naglasili potrebo za ustanovitev kmetskega tečaja, ki naj bi se vršil med počitnicami v Rakičanih pri Mur-ski Soboti.

Zborovanje je hkrati pokazalo istovetno pojmovanje, ki ga je zavzel tov. predsednik v zadevi spomenice na seji širjega sosveta povodom napadov na naš stan pri prvem zasedanju banskega sveta.

Peternel, t. č. preds. Kokoč, t. č. tajnik.

— Blago za obleke, perilo itd. nabavite po najugodnejših cenah (tudi na obroke) pri tvrdki Novak, Ljubljana, Kongresni trg 15.